

ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี : คุณภาพในการสอบบัญชี Auditing Independence : Audit Quality

ประภัศร สมอออน¹

1. บทนำ

ความเป็นอิสระในการสอบบัญชียุคนี้มีมีความสำคัญต่อวิชาชีพและชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีเป็นอย่างมาก เพราะหากผู้สอบบัญชี บกพร่อง หรือขาดความเป็นอิสระในการสอบแล้วมักจะทำให้เกิดคำถามที่ตามมาถึงความโปร่งใสและการตรวจสอบในการปฏิบัติงานได้ ผู้สอบบัญชีควรปฏิบัติตามสอบบัญชีด้วยความระมัดระวังรอบคอบและให้มีการวางแผนการตรวจสอบให้รัดกุมและมีประสิทธิภาพ ความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนของงานตรวจสอบบัญชี การตระหนักต่อตนเอง เป็นความสามารถที่จะพิจารณาว่า ตนเองสามารถจัดการกับตนเองได้ดีเพียงใด การตระหนักในจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองและความมั่นใจตนเองจะเห็นได้ว่า ความผิดพลาดในการทำงานส่วนใหญ่เกิดจากการสื่อสารทั้งทางด้านร่างกายและการใช้คำพูด จะทำให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และเป็นอิสระในการทำงานได้อย่างดีที่สุดใน (กุหลาบ ปุริสาร, 2558)

จากการศึกษาองค์ประกอบของความเป็นอิสระในการสอบบัญชีแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505)

1. **ด้านการสร้างทัศนคติที่เป็นกลาง (Neutral Attitude)** การที่ผู้สอบบัญชี มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการเงิน ทางด้านการงาน หรือตำแหน่งหน้าที่ในกิจการของลูกค้าทั้งโดยตรงและ โดยอ้อม ถือว่าผู้สอบบัญชีขาดความเป็นกลาง ผู้สอบบัญชีจะต้องมีความเป็นกลางในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ลูกค้า ตลอดจนละเว้นความสัมพันธ์ในลักษณะที่จะทำให้บุคคลภายนอกเชื่อว่าผู้สอบบัญชีไม่อาจปฏิบัติงานได้โดยขาดความเป็นกลาง กรณีต่อไปนี้

ถือว่าผู้สอบบัญชีขาดความเป็นกลาง

- 1.1 มีหุ้นส่วนในสำนักงานสอบบัญชีหรือสำนักงานของผู้สอบบัญชีเป็นผู้ถือหุ้น
- 1.2 มีการลงทุนในกิจการอื่นร่วมกับลูกค้าหรือเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร
- 1.3 คู่สมรส บุตร ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจในการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี
- 1.4 ผู้สอบบัญชีมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการเงินกับลูกค้า
- 1.5 ให้เช่า หรือเช่าทรัพย์สินกับลูกค้า โดยมีค่าเช่าเงื่อนไขที่ผิดปกติอย่างชัดเจน
- 1.6 ประกอบธุรกิจหรือประกอบอาชีพอื่นใดที่ทำไปพร้อมกับการเป็นผู้สอบบัญชี ซึ่งก่อให้เกิดการขัดผลประโยชน์หรือขัดแย้งกับการรักษาความเป็นกลาง

2. **ด้านการปราศจากอคติและความลำเอียงในการปฏิบัติงาน (Perform without Prejudice and Bias)** หมายถึง การดำเนินไปในแนวทางที่สมควรหรือไปในทางที่ไม่ควรปฏิบัติ ที่ทำให้เกิดความเอนเอียงเข้าข้างความยุติธรรม ความไม่เป็นกลางแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ของบุคคลเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

3. **ด้านหลีกเลี่ยงการมีผลประโยชน์ขัดแย้ง (Avoidance a Conflict of Interest)** หมายถึง ผู้สอบบัญชีต้องไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ เช่น ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรางวัลใดๆ ให้แก่บุคคลอื่นเพื่อเป็นการตอบแทนจากการที่บุคคลอื่นนั้นได้รับงาน

¹ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

จากกิจการ ที่ตนเป็นผู้สอบบัญชีและการได้รับงานของบุคคลอื่นนั้นเป็นเพราะการแนะนำของตน

4. ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและสุจริต (Perform with Fairness and Honesty) หมายถึง การใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียง และการพิจารณา ข้อเท็จจริงต่างๆ อย่างยุติธรรมและเป็นกลาง การประพฤติตรงจริงใจ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวงไม่แสดงตนว่าได้ตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์การสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป

5. ด้านการไม่ปกปิดข้อเท็จจริงและบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ (Disclose the Fact and Distort the Substantial) หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ผู้สอบบัญชีมีความรับผิดชอบที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้อง และเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูลและรายการต่างๆ อย่างเพียงพอเพื่อให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งเป็นการป้องกันมิให้เกิดการหลงผิดหรือเสียหายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้ประโยชน์จากงบการเงิน ในการตัดสินใจทางธุรกิจหรืองบการเงิน แม้ว่าการเปิดเผยข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีการปกปิด เพื่อบิดเบือนข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องเปิดเผยไว้ในรายงานการสอบบัญชี พร้อมทั้งแสดงความเห็นต่องบการเงินอย่างมีเงื่อนไข หรือแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้องแล้วตามกรณี

สรุปความเป็นอิสระในสระในการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชีเป็น การวางแผนการตรวจสอบและใช้วิธีการตรวจสอบต่างๆ ของผู้สอบบัญชี เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสม ตลอดจนแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีโดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลใดเพื่อให้ผลงานของผู้สอบบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้ และเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ นักลงทุน และผู้อื่นที่ใช้งบการเงินนั้นเพื่อการตัดสินใจ ผู้สอบบัญชีจะต้องไม่มีส่วนได้เสียในธุรกิจที่ตนรับสอบบัญชีและมีความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

2. ผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระได้มากเท่าใด

จากการศึกษาความเป็นอิสระคือ การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดความสงสัยในความเป็นกลาง หรือความเที่ยงธรรมผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ความเป็นอิสระจะต้องเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้ผลงานเป็นที่เชื่อถือได้ ในการประเมินความน่าเชื่อถือได้ของหลักฐานจากการใช้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผู้สอบบัญชีควรตระหนักว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ในการตรวจสอบการแสดงผลข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งตามมรรยาทของผู้สอบบัญชีได้กำหนดหลักการพื้นฐาน ไว้ 5 หมวด คือ (มรรยาทผู้สอบบัญชี)

1. ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต การที่ผู้สอบบัญชีสามารถวางแผนการตรวจสอบและใช้วิธีการตรวจสอบต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอ แม้ผู้สอบบัญชีจะไม่มีผลประโยชน์ใดๆ ไม่ว่าจะเป็นที่ทรัพย์สินหรือตำแหน่งหน้าที่ ผู้สอบบัญชี ก็อาจขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานหรือในการรายงานการสอบบัญชีก็ได้หากมีบุคคลใดที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานมาบีบบังคับให้ผู้สอบบัญชีไม่สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปได้ ผู้สอบบัญชีควรใช้ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานหรือการรายงานการสอบบัญชี การบริการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่ลูกค้า โดยที่การให้คำปรึกษานั้นเป็นงานที่ผู้สอบบัญชีให้บริการเป็นอิสระไม่ขึ้นกับผู้ใด และไม่มีส่วนในการตัดสินใจทางด้านการบริหาร ถือว่าไม่กระทบความเป็นกลางแต่อย่างไรก็ตามผู้สอบบัญชีต้องระมัดระวัง ไม่ปฏิบัติหน้าที่เกินกว่าการให้คำปรึกษาหรือลงไปถึงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร

2. ความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีต้องใช้ความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพเป็นพิเศษ เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะช่วยให้ผลงานของผู้สอบบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้ การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้สอบบัญชี นอกจากการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินตามปกติดังกล่าวแล้ว ยังรวมถึงการตรวจสอบ

ในกรณี อื่นๆ เช่น การตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษการสอบทานงบการเงินระหว่างกาล และการสอบทานประมาณการงบการเงิน ในการปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้ ผู้สอบบัญชีต้องใช้ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานเช่นกัน

3. มรรยาทต่อลูกค้า ผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถ และตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเหมือนผู้ประกอบการวิชาชีพและจะต้องไม่ละทิ้งงานที่รับตรวจสอบโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้สอบบัญชีจะต้องไม่นำข้อมูลนั้นไปเปิดเผยรวมถึงการที่ผู้สอบบัญชีผู้ร่วมสำนักงานหรือผู้ช่วยผู้สอบบัญชีจะต้องไม่นำข้อมูลที่ได้มาในระหว่างการปฏิบัติงานสอบบัญชีไปใช้ หรือเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าได้ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลภายนอก ไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ตนได้รู้มาในหน้าที่จากการสอบบัญชีเว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย ไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่รับไว้แล้วโดยไม่มีเหตุอันสมควร ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีได้ตกลงรับงานสอบบัญชีไว้แล้ว ไม่ปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่ตกลงไว้ และได้ละทิ้งงานสอบบัญชีไปโดยไม่มีเหตุผลสมควร และไม่ได้แจ้งให้ลูกค้าทราบถือว่าผู้สอบบัญชีขาดความรับผิดชอบต่อกู้ค้า เพราะอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ลูกค้าได้

4. มรรยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผู้สอบบัญชีควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพเดียวกัน ผู้สอบบัญชีต้องไม่ทำงานเกินขอบเขตที่ตนได้รับมอบหมาย เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น ไม่เสนอตนเองเข้ารับงานสอบบัญชีของกิจการใดที่ผู้สอบอื่นทำการสอบบัญชีอยู่แล้วไม่ว่าจะด้วยวิธีใดๆ ไม่ทำการสอบบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่นเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มอบหมาย

5. มรรยาททั่วไป วิชาชีพสอบบัญชีเป็นวิชาชีพอิสระที่มีเกียรติผู้สอบบัญชีจึงต้องปฏิบัติตนเพื่อรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อเป็นการรักษาและส่งเสริมเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วน

รวมและสังคม ไม่กระทำการใดที่นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ ไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใดๆ ซึ่งการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี

สรุปจากการศึกษาความเป็นอิสระในการสอบบัญชีนั้นจะเห็นได้ว่า บนพื้นฐานของความเป็นอิสระนั้นจะต้องมีกฎเกณฑ์ และมรรยาทในการปฏิบัติงานให้ตรงตามกฎเกณฑ์ และมรรยาทที่กำหนดไว้เพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงานสอบบัญชี เนื่องจากผู้สอบจะต้องการความเป็นอิสระแล้วนั้นคุณภาพในการสอบบัญชีจะต้องได้รับการยอมรับและไม่ผิดมรรยาทและจรรยาบรรณของสภาวิชาชีพ

3. แนวความคิดเกี่ยวกับการสอบบัญชี

3.1 ความหมายของการสอบบัญชี

การสอบบัญชี หมายถึง กระบวนการของการรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นอย่างสมเหตุสมผลต่อความถูกต้องตามควรของงบการเงิน (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปะพร ศรีจันเพชร, 2554)

การสอบบัญชี หมายถึง การตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชีและหลักฐานอื่นๆ โดยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้ เพื่อที่ผู้สอบบัญชีจะสามารถวินิจฉัยและแสดงความเห็นได้ว่า งบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้น มีความถูกต้องที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปเพียงใดหรือไม่ และงบการเงินดังกล่าวได้แสดงข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้ผู้อ่านงบการเงินได้ทราบอย่างเพียงพอ (พะยอม สิงห์เสนห์, 2548)

สรุปจากความหมายของการสอบบัญชีข้างต้น การสอบบัญชี หมายถึงการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชีและหลักฐานอื่นๆ โดยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีตามแนวทางปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และแสดงความเห็นต่องบการเงินว่างบการเงินนั้นมีความถูกต้องที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป

3.2 วัตถุประสงค์ของการสอบบัญชี

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชี นิติบุคคลมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชี และเมื่อครบรอบบัญชีต้องปิดบัญชี และให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร ตรวจสอบบัญชีและลงรายมือชื่อรับรองงบการเงินก่อนนำส่งกระทรวงพาณิชย์และกรมสรรพากรหรือหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชีมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 200, 2547)

1. เพื่อให้ได้มาซึ่งความเชื่อถืออย่างเหมาะสม งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดซึ่งช่วยให้ผู้สอบบัญชี สามารถแสดงความเห็นได้ว่า งบการเงินได้จัดทำขึ้นในสาระสำคัญตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องหรือไม่

2. เพื่อรายงานต่องบการเงินและสื่อสาร ตามที่มาตรฐานการสอบบัญชีกำหนดตามข้อเท็จจริงที่ผู้สอบบัญชีตรวจพบ

3.3 แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทางด้านภาษีอากร และการรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีที่แสดงในงบการเงิน และผลการดำเนินงานตามหลักการบัญชีทั่วไป เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (จารุมนต์ ศรีสันต์, 2550)

คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง การที่ผู้สอบบัญชีสามารถลดความคลุมเครือของงบการเงินที่จัดทำโดยกิจการลดความเสี่ยงที่ป้องกันได้ให้อยู่ในระดับที่สามารถรับได้ และมีความน่าจะเป็นที่ผู้สอบบัญชีจะรายงานความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญที่ได้รับรู้มา โดยที่ความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญอาจไม่สามารถถูกค้นพบได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน (มณฑิรา กิจสัมพันธ์วงศ์, 2550)

จากความหมายของคุณภาพการสอบบัญชีข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง

รายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงถึงผลการดำเนินงานหรือรายงานทางการเงินในลักษณะของการเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินโดยปราศจากข้อผิดพลาดที่จะเกิดจากความเสี่ยงในการสอบบัญชี

3.4 การควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี

การควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี ในการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไประดับนั้นเพื่อให้แน่ใจว่างานตรวจสอบทั้งหมดมีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่รับรองทั่วไป ผู้สอบบัญชีจึงควรนำนโยบายและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชีมาใช้ในแต่ละงานสอบบัญชี เพื่อให้เกิดความถูกต้องและน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี โดยการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี แบ่งได้เป็น 2 ส่วนดังนี้ (สุชาย ยังประสิทธิ์กุล, 2554)

3.4.1 การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงาน

มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ กำหนดให้สำนักงานต้องจัดให้มีและคงไว้ซึ่งระบบการควบคุมคุณภาพ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในเรื่องดังต่อไปนี้

1) สำนักงานและบุคลากรของสำนักงานปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2) รายงานที่ออกโดยสำนักงานหรือผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบมีความเหมาะสมกับสถานการณ์

3.4.2 การควบคุมคุณภาพสำหรับผู้สอบ

บัญชีที่รับผิดชอบงาน ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรับผิดชอบสามารถแบ่งออกเป็นเรื่องต่างๆ ได้ดังนี้

1) ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพโดยรวมของงานตรวจสอบแต่ละงานที่สอบบัญชีผู้นั้นได้รับมอบหมาย

2) ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องคงไว้ซึ่งความระมัดระวังโดยการสังเกตการณ์และการสอบถามที่จำเป็น เพื่อให้ทราบถึงการไม่ปฏิบัติตามด้านข้อกำหนด

ด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องของสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

3) การตอบรับและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าด้านตรวจสอบวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานตรวจสอบแล้ว และต้องพิจารณาว่าข้อสรุปที่ได้จากเรื่องดังกล่าวเหมาะสม

4) การมอบหมายงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องพอใจว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีที่มีได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยรวมแล้วมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสามารถออกรายงานของผู้สอบบัญชีเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ได้

5) การปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ ต้องรับผิดชอบในเรื่องต่อไปนี้

5.1 การกำหนดทิศทาง การควบคุมดูแลและการปฏิบัติงานของงานตรวจสอบให้เป็นตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.2 รายงานของผู้สอบบัญชีเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ

5.3 รับผิดชอบในการสอบทานเป็นไปตามนโยบายและวิธีปฏิบัติในการสอบทานของสำนักงาน

5.4 รับผิดชอบต่อการที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบมีการปรึกษาหารืออย่างเหมาะสมในเรื่องต่างๆ ที่ยากหรือมีข้อโต้แย้ง รวมถึงการพิจารณาว่าได้มีการนำข้อสรุปที่ได้จากการปรึกษาหารือไปปฏิบัติแล้ว

6) การติดตามผล ผู้สอบบัญชีต้องบันทึกในกระดาษทำการ ในเรื่องต่อไปนี้

6.1 ประเด็นที่พบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระที่เกี่ยวข้องและประเด็นดังกล่าวได้รับการแก้ไขอย่างไร

6.2 ข้อสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบนั้น และข้อหาหรือต่างๆ ที่เกี่ยวกับสำนักงานที่สนับสนุนข้อสรุปดังกล่าว

6.3 ข้อสรุปที่ได้เกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานตรวจสอบ

6.4 ลักษณะและขอบเขตของการปรึกษาหารือและข้อสรุปที่ได้จากการปรึกษาหารือที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบ

คุณภาพการสอบบัญชีเป็นผลจากการดำเนินงานหรือรายงานทางการเงินที่มีคุณค่าต่อผู้ใช้งายงานทางการเงินโดยปราศจากข้อผิดพลาดที่จะเกิดจากความเสียหายในการสอบบัญชี

4. บทสรุป

ความเป็นอิสระในการสอบบัญชีมีการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอต่อการรายงานการตรวจสอบ โดยในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีนั้น ผู้สอบบัญชีจะปฏิบัติงานตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นอิสระในการตรวจสอบงบการเงินด้วยการวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบโดยใช้จรรยาบรรณในการสังเกตและสงสัยอย่างเป็นกลางตรงตามหลักฐานที่เป็นจริงแย้งผู้ประกอบการวิชาชีพ เพื่อให้ได้รายงานการตรวจสอบที่มีความถูกต้อง เที่ยงธรรม และสมบูรณ์ เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งายการเงิน คุณสมบัติที่สำคัญที่ผู้สอบบัญชีทุกคนพึงมีในการปฏิบัติงานตามหลักมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจึงต้องปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีอย่างเต็มความสามารถตระหนักถึงความเป็นอิสระในการสอบบัญชี ปราศจากอคติและความลำเอียงในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างยุติธรรมและเป็นกลาง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

1. กุหลาบ ปุริสาร. (2558) **ภาวะผู้นำที่ทรงพลัง**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) หน้า 7-16.
2. จารุมณ ศรีสันต์. **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าวิชาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
3. นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปพร ศรีจันเพชร. **การสอบบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส, 2554
4. พยอม สิงห์เสนห์. **การสอบบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์, 2548.
5. มณฑิรา กิจสัมพันธ์วงศ์. **ผลกระทบของเทคนิคการสอบบัญชีและมรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชี**. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2550
6. **สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2559). จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553**. ค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.fap.or.th/images/column>
7. **สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2559). สภาวิชาชีพบัญชีมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 200**. ค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.fap.or.th/images/column>
8. สุขาย ยังประสิทธิ์กุล. **การสอบบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส, 2554.
9. **สำนักงานจรัศทนายความและการบัญชี. (2559). มรรยาทผู้สอบบัญชี**. ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2559, จาก<http://www.jarataccountingandlaw.com/>